

חשוביות ומבוא לסיבוכיות – א2006 - פתרונות לשאלות מממ"ן 11

שאלה 1 סעיף ב

ההוכחה באינדוקציה על $|xy|$ (האורך של המחרוזת xy).
 אם $|xy|=0$, אז $x, y = 0$, והטענה מתקיימת.
 נניח את נכונות הטענה לכל x ו- y כך ש- $|xy| < n$.
 יהיו x ו- y שתי מילים המקיימות $xy = yx$, $|xy| = n$.
 בלי הגבלת הכלליות, נניח ש- $|x| \leq |y|$.
 אם $x = 0$, הטענה מתקיימת.
 אחרת, מהשוויון $xy = yx$ נקבל $y = tx$, ואז $xtx = txx$, ומכאן $xt = tx$, כאשר $|xt| < n$.
 לפי הנחת האינדוקציה, $x = z^{[i]}$, $t = z^{[j]}$ עבור מחרוזת z כלשהי.
 ולכן $y = tx$, והטענה מתקיימת גם ל- x ו- y המקיימות $|xy| = n$.

שאלה 4

תכנית לחישוב $EX_P(x)$:

- [A] IF $Z = X$ GOTO D
- [B] IF $P(Z_2)$ GOTO C
 $Z_2 \leftarrow Z_2 + 1$
 GOTO B
- [C] $Z \leftarrow Z + 1$
 $Z_2 \leftarrow Z_2 + 1$
 GOTO A
- [D] $Y \leftarrow Y + 1$

מונים במשתנה Z את מספר האיברים z_2 המקיימים $p(z_2)$.
 ברגע שמספר זה מגיע ל- x , משימים 1 ב- y ועוצרים.
 אם מספר זה קטן מ- x , התכנית לא תעצור.

שאלה 5

(a) נוכיח את הטענה באינדוקציה על מספר ההרכבות p שבוצעו בהגדרת הפונקציה f :

אם $p = 1$, אז f יכולה להיות אחת מן הפונקציות הבאות:

$$f(x) = 0 \quad \text{או} \quad f(x) = x + 1 \quad \text{או} \quad f(x_1, \dots, x_n) = x_i = x_i + 0$$

בכל אחת מן האפשרויות האלה, הטענה מתקיימת.

כעת נניח שהטענה מתקיימת לכל פונקציה שהתקבלה על-ידי סדרה של p או פחות הרכבות.

תהי $f(x_1, \dots, x_n)$ פונקציה שהתקבלה על-ידי $p+1$ הרכבות.

אז $f(x_1, \dots, x_n) = h(g_1(x_1, \dots, x_n), \dots, g_m(x_1, \dots, x_n))$, ו- $h, g_1, \dots, g_m$ התקבלו על-ידי p

או פחות הרכבות.

לפי ההנחה, $h, g_1, \dots, g_m$ כולן מהצורה k או $x_i + k$.

אם $h(x_1, \dots, x_m) = k$ או $f(x_1, \dots, x_n) = k$

אם $h(x_1, \dots, x_m) = x_i + k$ ו- $g_i(x_1, \dots, x_n) = l + k$ אז $f(x_1, \dots, x_n) = l + k$

אם $h(x_1, \dots, x_m) = x_i + k$ ו- $g_i(x_1, \dots, x_n) = x_j + l + k$ אז $f(x_1, \dots, x_n) = x_j + l + k$

בכל מקרה, הטענה מתקיימת גם עבור $p+1$.

(b) תהי $f(x_1, \dots, x_n)$ פונקציה ב-COMP.

אם $f(x_1, \dots, x_n) = k$ אז עבור $y_i \geq x_i$, $f(y_1, \dots, y_n) = k \geq f(x_1, \dots, x_n)$

אם $f(x_1, \dots, x_n) = x_i + k$ אז $f(y_1, \dots, y_n) = y_i + k \geq x_i + k = f(x_1, \dots, x_n)$

(c) כל פונקציה ב-COMP היא פרימיטיבית רקורסיבית, כי היא מתקבלת מן הפונקציות

ההתחלתיות על-ידי סדרה סופית של הרכבות.

כדי להראות שיש פונקציות פרימיטיביות שאינן ב-COMP, די שנראה שיש פונקציות

פרימיטיביות רקורסיביות שאינן מונוטוניות.

$$f(x_1, x_2) = x_1 \div x_2, \quad f(2, 1) = 1, \quad f(2, 2) = 0$$

(d) תכנית ללא הוראות סיעוף יכולה לחשב רק פונקציות מהצורה $f(x_1, \dots, x_n) = k$

כל פונקציה כזו ניתנת לקבלה מן הפונקציות ההתחלתיות על-ידי מספר סופי של הרכבות:

$$f(x_1, \dots, x_n) = \underbrace{s(s(\dots s(n(u_1^n(x_1, \dots, x_n))))}_{k} \dots)$$

כדי להראות שיש ב-COMP פונקציות נוספות, נראה שיש ב-COMP פונקציה מהצורה

$$f(x_1, \dots, x_n) = u_i^n(x_1, \dots, x_n) = x_i + 0 : f(x_1, \dots, x_n) = x_i + k$$

שאלה 7

א. יהי z מספר טבעי. נסמן על-ידי m את המספר הטבעי המקסימלי כך ש- $\sum_{k=1}^m k \leq z$.

$$\text{אז } y = m - x ; x = z - \sum_{k=1}^m k$$

מכיוון שלכל z יש m יחיד כזה, לכל z יש x ו- y יחידים כנדרש.

ב. 1. הפונקציה $\langle x, y \rangle$ היא פרימיטיבית רקורסיבית, כי בהגדרתה משתמשים בחיבור ובסכום של פונקציות פרימיטיביות רקורסיביות.

$$\text{נגדיר: } m(z) = \min_{t \leq z} \left(\sum_{k=1}^{t+1} k > z \right) \text{ ואז } l(z) = z \div \sum_{k=1}^{m(z)} k \text{ ; } r(z) = m(z) \div l(z)$$

כל הפונקציות שבהן השתמשנו הן פרימיטיביות רקורסיביות. לכן גם $m(z)$, $l(z)$ ו- $r(z)$ הן פרימיטיביות רקורסיביות.

$$2. m(\langle x, y \rangle) = x + y \text{ ; } l(\langle x, y \rangle) = \left(x + \sum_{k=1}^{x+y} k \right) \div \sum_{k=1}^{x+y} k = x \text{ ; } r(\langle x, y \rangle) = (x + y) \div x = y$$

$$3. \text{נסמן: } z = \langle x, y \rangle \text{ . לפי מה שהראינו, } l(z) = x, r(z) = y \text{ . לכן } \langle l(z), r(z) \rangle = z$$

$$4. \text{נסמן: } z = \langle x, y \rangle \text{ . לפי הגדרת הפונקציה, } x, y \leq z \text{ . לכן } l(z), r(z) \leq z$$